

Верес звичайний як лікарська рослинна сировина для розробки фармацевтичних препаратів

Лащ О. С., Бавикіна М. Л.

Національний фармацевтичний університет,

кафедра аптечної технології ліків

(м. Харків, Україна)

atl@ukr.net

Верес звичайний (*Calluna vulgaris* (L.) Hill.) це вічнозелений дуже розгалужений чагарничок родини вересових (*Ericaceae*), єдиний вид роду верес (*Calluna*). Місцево відомий також як вереск, вересінь, підбрусничник тощо.

Хімічний склад вересу звичайного є досить багатим. Надземна частина містить флавоноїди, глікозиди ериколін, арбутин, кверцетин, дубильні речовини (до 7 %), каротин, сапоніни, смоли, камеді, алкалоїд ерикодинін, лимонну та фумарову кислоти, сполуки кальцію, калію, натрію та фосфору.

У офіційній та народній медицині використовують листя, квіти, а також сік вересу звичайного. Загалом верес звичайний входить до складу низки сумішей лікарської рослинної сировини (собачої кропиви, сухоцвіту багнового, валеріани лікарської), які використовують при різних захворюваннях.

У перекладі з грецької «верес» означає «чистити». Лікарська сировина вересу звичайного заспокійливо діє на нервову систему, має кровоочисні, легкі снодійні, сечогінні, потогінні, протизапальні, в'язучі, дезінфікувальні, ранозагоювальні та такі, що стабілізують рівень кислотності властивості.

У народній медицині застосовують траву вересу при лікуванні сечокам'яної хвороби, запаленні сечового міхура і сечових шляхів, ревматизму, при застуді, проносі, зайвій вазі, гастритах (при піжвищеній кислотності), колітах, туберкульозі легень, набряканні ніг при серцевих і ниркових захворюваннях, запаленні горла та ротової порожнини, водянці, неврозах, безсонні, неврастенії.

У гомеопатії траву вересу звичайного (*Herba Ericae*) застосовують при ревматизмі, хворобах сечового міхура.

Відомі такі засоби з лікарською рослинною сировиною вересу звичайного: настоянка з квіток, відвар з листя, чай з квітами, компреси з листям і соком, ванна з будь-яким компонентом вересу звичайного.

Верес звичайний нас зацікавив як сировина для виготовлення гомеопатичних ліків. Наразі проводяться експериментальні дослідження щодо отримання модельних зразків базисного препарату *Ericae* та низки розведень і гранул на їх основі.